

ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ „НЕОФИТ РИЛСКИ“
БЛАГОЕВГРАД

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Станимир Георгиев Трифонов

За дисертационния труд на Биляна Борисова Топалова
„Линейният монтаж при изграждане на филмов разказ“
за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“
в област на Висше образование 8. Изкуство,
Професионално направление 8.4 Театрално и филмово
изкуство (Кинознание, киноизкуство и телевизия)
с научен ръководител доц. д-р Клавдия Камбурова

Независимо от факта, че кинематографът и телевизията са рожби на XX в., тяхното актуално развитие и състояние са в пряка зависимост от съвременния социален и културен контекст. Което постави пред изследователите им нови предизвикателства. Особено ако желаят трудовете им да имат не само теоретически, но и най-вече практически смисъл.

Очевидно тази фундаментална подробност не е убягнала от вниманието на авторката Биляна Топалова. Още повече, че тя е режисьор по монтажа и преподавател с немалък вече опит зад гърба си. Въобще, радостен е фактът, че млад колега за пореден път навлиза в дебрите на филмовата и културологическа теория.

Първото и най-важно нещо, което трябва да се спомене за дисертационния труд, е изборът на темата. За мен той е от изключително значение по две причини:

1. От собствения си опит познавам отлично „драмата” със структурирането на филмовия разказ.
2. Винаги съм изповядвал възгледа, че знанието на режисьора по монтажа не се изчерпва с „правилността на лепенките”, а най-вече с неговата дарба и професионално умение да разказва. Т.е. да може да построи архитектурата на филма.

Втората важна и приносна част на труда е неговата утилитарност. Този текст дава прекрасна възможност на студенти и преподаватели да допълнят своите знания не само по теория, но и по драматургия.

Работата на Биляна Топалова съвсем точно е структурирана в три глави, като всяка една от тях органично произхожда от предходната.

Глава I „Линеен разказ и неговите измерения” се състои от шест раздела. Всеки един от тях е свързан не само с теорията на литературата и киното, но и пряко се отнася към културологията. Това прави главата функционална не само в цялото на труда, но ѝ дава възможност за самостоятелен живот (например статия).

Глава II „Средства за изграждане на линейния монтаж” има четири раздела. Всеки от тях е свързан със същността на филма, но раздели 1 и 2 правят пряка връзка с фундаментите на философията, третирайки темите за времето и пространството.

Глава III пък се отличава не само с теоретичния и емпиричен аспекти, но и дава повод читателят да се възползва в чисто прагматичен аспект от съдържанието ѝ.

В увода и заключението авторката правилно анонсира мотивите, целите, задачите и приносните елементи на своя несъмнено сполучлив труд. По този начин тя респектира не само със своята подготвеност по темата, но и с честния и открит начин, по който общува с читателя.

Задължително е да се спомене не само библиографското, но и филмографското богатство на дисертацията. И в това ни убеждава не толкова помощният справочен апарат към нея, колкото цитатите и

примерите от сферите на филмовата теория, лингвистиката, психологията и въобще теорията на културата, с които Биляна Топалова борави съвсем умело.

Не на последно място трябва да се упомене и биографичния аспект труда. Познавам дисертантката от времето на обучението ѝ в нашия университет. По-късно тя активно и приносно се включи в академичния живот на катедрата чрез преподавателската и обществената си дейност. Това се вижда поизредено в работата ѝ, която показва и емпиричните възможности на авторката.

В стилистичен аспект трудът се отличава с лаконизъм и аскетично отношение към словото, което за мен е радостен факт в епохата на всеобщо словоблудство. Телеграфската краткост на фразата е качество, а не недостатък на стила.

Предложеният за рецензиране труд разполага и от формална гледна точка с всички изисквани атрибути, в това число и справочен библиографски и филмографски апарати, увод и заключение. Те са неразделна част от цялото на работата на Биляна Топалова.

Уверено мога да заявя, че дисертацията има всички необходими качества, за да се присъди образователната и научна степен „доктор” на нейната авторка.

Проф. д-р Станимир Трифонов